Abilympijský zpravodaj

ČESKÁ ABILYMPIJSKÁ ASOCIACE

Ročník XV., číslo 4/2014

Vydává Česká abilympijská asociace, o.s.

Vítaná služba pro neslyšící

Celorepubliková aktivita na profesionální úrovni

str. 3

22. ročník pardubické abilympiády

Zajímavosti, názory, ohlasy

str. 6

Cestování bez omezení i pro vozíčkáře

Unikátní projekt se postupně rozjíždí

str. 8

Štafeta CAA – Nadace Agrofert ujela 2222 kilometrů

Unikátní cyklistický maraton zaujal tisíce lidí a pomáhá vozíčkářům vrátit se do života

2. ročník cyklistického závodu Opel Handy Cyklo Maraton napříč Českou a Slovenskou republikou měl na startu 29 osmi, čtyř a dvoučlenných týmů, které musely v nonstop závodě během 111 hodin ujet trasu dlouhou 2222 kilometrů. V každém družstvu přitom musel být alespoň jeden handicapovaný sportovec. Na startu se objevil i osmičlenný tým České abilympijské asociace (CAA), který materiálně, finančně i personálně podpořila Nadace Agrofert.

Tým po dojezdu do pražského cíle.

Víc než 200 amatérských cyklistů hromadně vyjelo 30. července ráno z pražského Staroměstského náměstí. Byly mezi nimi i známé osobnosti: třeba sportovní komentátor Stanislav Bartušek, paralympijský vítěz v cyklistice Jiří Ježek, nevidomý horolezec Jan Říha, reprezentant ve sledge hokeji David Motyčka, bývalý fotbalový útočník Slávie a sportovní komentátor Luděk Zelenka, olympijská reprezentantka v biatlonu Zdeňka Vejnarová či náměstek ostravského primátora Martin Štěpánek.

Ostrý start na Letné

Za doprovodu policie projeli závodníci centrem města na Letenskou pláň, na místo ostrých startů. Od 9 hodin pak týmy vyrážely v pětiminutových intervalech na velmi náročnou trasu, na níž je čekalo třeba obtížné stoupání k vodní nádrži Dlouhé stráně v Jeseníkách či Vysoké Tatry, ale také nevyzpytatelné počasí. Silné bouřky a vydatný déšť potrápily všechny týmy. Jen pár hodin po startu to musel vzdát Heřman Volf z dvoučlenného týmu Cesta za snem. Náruživý handbiker, který závod vymyslel a byl i jeho ředitelem, v lijáku prochladl a dostal horečku. Cyklista týmu Cate zase po nešťastném defektu skončil v nemocnici se zlomeninou klíční kosti...

Povinností zúčastěných týmů byl průjezd pevně stanovenými body, za které byly zvoleny spinální jednotky, rehabilitační ústavy a zařízení pomáhající vozíčkářům – mezi nimi i pardubický Kosatec, sídlo CAA. Na nich se mohli závodníci občerstvit, osprchovat a odpočinout si. Leckde byl připraven doplňkový program pro fanoušky závodu: třeba v parku Hamzovy léčebny v Luži začal už ráno a nabídl zábavu pro děti, jarmark chráněných dílen či Košumberské sportovní hry.

(Pokračování na str. 2)

Terezka Vargová: „Příště chci jet s týmem celý závod!“

Tým CAA – Nadace Agrofert byl patronem Terezy Vargové z Chrudimi. Když se s ní závodníci setkali během tréninku v jejím rodném městě, rychle vznikly oboustranné sympatie. Dívka pak s týmem doslova žila: byla s ním na startu na Letenské pláni, sledovala jeho výkony na facebooku, povzbuzovala ho svými vzkazy. A nakonec se v Brandýsu nad Orlicí k cyklistům přidala: stala se na pár hodin jejich navigátorkou. „Maraton byl super, úžasný zážitek!“ říká Terezka nadšeně. Splnil se i její druhý sen: nasedla do tranzitu a byla se závodníky na jedné palubě.

S rodiči navštívila i závěrečný program. To už bylo jasné, že přátelský svazek s týmem, který ji považoval za platného člena, bude pokračovat. „Za rok mi bude šestnáct a moc ráda bych jela v autě celou trasu. Už na to připravuju rodiče,“ prozrazuje Terezka se šibalským úsměvem. „Kluci mi řekli, že dokonce můžu být kapitánkou týmu,“ dodává. A ujišťuje, že příště bude s vysílačkou určitě navigovat lépe.

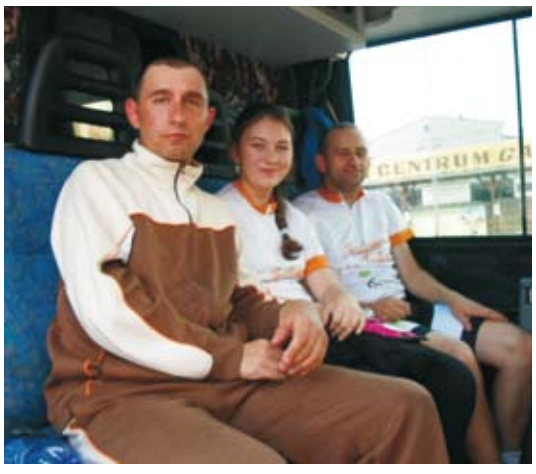

Terezka Vargová v doprovodném automobilu spolu s Františkem Vlčkem (vlevo) a Janem Říhou.

Motivaci do budoucna mají i rodiče. „Uvažujeme, zda jet s týmem celou trasu nebo aspoň část jako doprovodné vozidlo. Když pro nás tahle parta tolik udělala, chtěl bych přiložit ruce na volant a trochu pomoci,“ vysvětluje Jan Varga.

Během závodu se smutné, často zamlklé dívce, která se pokouší vrátit do běžného života po onkologickém onemocnění, změnil svět. Oblíčej se jí rozjasnil, zapomněla na svůj hendikep, byla plná energie. A když v neděli na Ladronce vítala závodníky, plakala radostí, že je opět vidí a že dojeli v pořádku. „Tam se vlastně smazaly hranice mezi hendikepovanými a zdravými lidmi. V tu chvíli bylo úplně jedno, jestli člověk sedí na vozíku, je slepý, nemá nohu či je úplně zdravý. Myslím, že se tak splnil sen Héři Volfa a hlavní záměr cyklomaratonu,“ shrnuje otec Terezky.

(pel)

Odešla Jana Hrdá

Vážení čtenáři, s lítostí vám sděluji, že v Abilympijském zpravodaji už nenajdete oblíbenou rubriku Pranýř a chválíř Jany Hrdé. Autorka, pro mě jedna z nejobětavějších a nejférovějších vozíčkářek v naší zemi, v úterý 5. srpna zesnula. Pro všechny, kdo ji znali, byť pouze z jejích článků, má paní Hrdá následující vzkaz:

„S radostí Vám oznamuji, že Hospodin, můj Bůh, ukončil mou klopotnou službu v těle a dovolil mi, abych je opustila a spočinula v Jeho slávě. Prosím, poděkujte se mnou Pánu Ježíši, že mne spasil, že za mne vylil svou drahocennou krev, kterou mne vykoupil pro Boží království!

Jsem doma! Jsem tam, kde jsem toužila být v nekonečných hodinách, kdy každá minuta narůstá sama sebou. Jsem doma! Jsem v bezpečí, jsem tam, kde není slz ani trápení. Plakala jsem, ale nyní jsem potěšena. Hladověla jsem a žíznila, ale teď vím, že spravedlnost opravdu existuje. Tolik jsem chtěla mít čisté srdce, abych mohla uzřít Boha, a Pán Ježíš mi je očistil a já Mu hledím tváří v tvář!

Radujte se se mnou! Plesejte a jásejte, protože spása je naše!“

Jestli opravdu existuje onen svět, nepochybuji o tom, že Jana Hrdá stojí nadále na správné straně barikády…

Miloš Pelikán

Hlavní partneři:

BARTHMEDIA · mondi · EOP ELEKTRÁRNY OPATOVICE · NADACE AGROFERT · dera VYSOKORYCHLOSTNÍ INTERNET DIGITÁLNÍ HD TELEVIZE · GENERALI Nadace

Publicistická soutěž nejen pro novináře

I letos vyhlásil Vládní výbor pro zdravotně postižené občany (VVZPO) soutěž o *Ceny za publicistické práce zaměřené na problematiku zdravotního postižení*. Jejím hlavním záměrem je vzbudit větší pozornost médií k danému tématu a pozitivně zapůsobit na veřejnost. Přihlásit lze díla vysílaná v televizi nebo rozhlasu, promítaná v kině, zveřejněná na internetu či publikovaná v tisku od loňského 1. října do letošního 30. září.

Uzávěrka tradiční soutěže, do níž může dílo přihlásit autor sám nebo libovolná fyzická či právnická osoba s jeho písemným souhlasem, **je 30. září**. Propozice jsou zveřejněny na stránkách www.vlada.cz, kde je VVZPO začleněn do rubriky *Pracovní a poradní orgány*. Další informace sdělí Petra Nováková, tajemnice výboru, na telefonu 224 002 316 nebo e-mailu novakova.petra@vlada.cz. **(pel)**

Potkáváte se s hendikepem a rádi fotíte?

Pokud ano, **můžete se do konce září zapojit do tradiční soutěže „Život nejen na kolech“**. Pořádá ji Liga vozíčkářů, která pomáhá lidem s postižením žít podle jejich představ a prostřednictvím fotografií se snaží pozitivně ovlivňovat veřejnost.

Každý rok se v soutěži objeví kolem 200 snímků. Hodnotí je porota složená z předních českých fotografů – v minulosti jí předsedal Jindřich Štreit. Vítězové dostanou hodnotné ceny a jejich snímky budou v říjnu vystaveny v brněnské Galerii Vaňkovka.

Soutěžní dílka lze posílat v elektronické podobě na adresu prezentace@ligavozic.cz; je nutné uvést jméno a kontaktní údaje autora. Další informace najdete na stránkách www.nejennakolech.cz, kde jsou také k vidění fotky z dosavadních 18 ročníků. Na dotazy odpoví Ladislava Blažková na telefonu 725 468 329 či e-mailu ladislava.blazkova@ligavozic.cz. **(pel)**

Navštivte podzimní burzy filantropie!

V říjnu můžete navštívit burzy filantropie, které už čtyři roky pořádá Koalice nevládek Pardubicka ve spolupráci s Pardubickým krajem. Oč jde? Zmíněné subjekty najdou firmy ochotné finančně podpořit dobrou věc a vyzvou neziskovky, aby vytvořily projekt související s jejich činností a přihlásily ho do soutěže. Na internetu pak donátoři i veřejnost hlasováním rozhodnou o tom, které projekty postoupí do finále.

To se odehraje na předem stanoveném místě, kde se žadatelé a filantropové setkají tváří v tvář. Jedni představují své projekty, druzí se ptají na vše, co je zajímá. Potom se zástupci podnikatelského sektoru poradí mezi sebou a veřejně vyhlásí, kolik peněz kterému projektu darují. V publiku jsou hlavně příznivci a členové zúčastněných neziskovek, novináři a lidé, kteří zvažují, zda se do burzy nějak zapojí.

Na finále se můžete přijít podívat i vy, vážení čtenáři. Po Chrudimi a Pardubicích se burza filantropie uskuteční ještě **ve středu 1. října v Ústí nad Orlicí** a **15. října v Litomyšli**. Obě začnou zřejmě ve 14 hodin, vstup je zdarma. Pardubický kraj je zatím jediným v republice, který tyto akce pomáhající i zdravotně postiženým lidem pořádá. Další informace najdete na stránkách www.nevladky.cz. **(pel)**

Pestrý program Života bez bariér

Třetí ročník výstavy Život bez bariér se koná ve dnech 10.–12. října na Výstavišti Černá louka Ostrava. Uvidíte praktické pomůcky pro seniory a handicapované (např. speciálně upravená vozidla), můžete si nechat vyšetřit sluch a chodidla pro výrobu individuální ortopedické vložky. Připraven je i bohatý doprovodný program plný přednášek na různá témata, např. Jak se žije seniorům, Bezpečnost seniorů, Bezbariérová dovolená v Česku, Poruchy příjmu potravy, Zdravá výživa, Prevence rakoviny prsu.

Návštěvníci mohou zhlédnout ukázku výcviku vodicích a asistenčních psů, canisterapie i vystoupení tanečního souboru Jiřinky z Paskova. Zároveň se všichni mohou zapojit do tvoření v kreativní dílně Kaštanového krámku. Sportovní klub vozíčkářů Ostrava návštěvníky zasvětí do tajů stolního tenisu. Pro zábavu nejmenších nebude chybět dětské hřiště. **(zr)**

Štafeta CAA – Nadace Agrofert ujela 2222 kilometrů

(Dokončení ze str. 1)

Každý tým byl patronem

Cyklomaraton byl hlavně o vůli, pokoře, týmové spolupráci a přátelství. Handicapovaní a zdraví sportovci, které by jinak nenapadlo vydat se na tak náročnou expedici, sedli na kolo či handbike a snažili se překonat sami sebe. Ačkoli se mnozí předtím neznali, vytvořili tým a vrhli se do extrémního dobrodružství plného dřiny, únavy a nástrah. Mnozí si sáhli na dno sil.

Čtyřdenní akce byla napínavým závodem, který díky GPS trackerům povinným pro všechny týmy sledovaly na interaktivní webové mapě tisíce lidí. Stejně jako loni však měla i výrazný dobročinný podtext: každý tým byl patronem člověka, který se teprve učí žít s tělesným postižením. Závodníci mu kromě psychické motivace a podpory zajistili místo na zážitkovém pobytu v přírodě. Ten se uskuteční druhý a třetí víkend v září na Slapech. Půjde o setkání závodníků s jejich „svěřenci“, na kterém si vozíčkáři vyzkoušejí řadu sportů (plavání, kanoe, plachetnice, handbike, kriket či geocaching) a dostanou šanci najít nové přátele i jiný pohled na život, do kterého se pokoušejí vrátit. Organizátorem pobytů je sdružení Cesta za snem a financovány jsou ze sponzorských darů.

Tým Česká abilympijská – Nadace Agrofert jel pro Terezu Vargovou z Chrudimi. V jedenácti letech jí lékaři našli nádor na mozku, následovaly operace, ozařování, rehabilitace. Patnáctiletá dívka se nyní pohybuje převážně na vozíku a učí se znovu mluvit, číst a psát. Závod ji zaujal natolik, že se byla s rodiči podívat na startu, podporovala tým na facebooku a dokonce se k němu na desítky kilometrů připojila v roli navigátorky.

„Bylo to hodně těžké a jsme všichni šťastní, že se nám to podařilo. Zpočátku nás hodně potrápilo nepříjemné deštivé počasí, na Slovensku to byly nepříjemné kopce a nic jednoduchého nebyla ani jízda v noci,“ svěřil se po dojezdu kapitán týmu Jan Kubelka. „Šlo o náročnou prověrku fyzických a psychických sil a i přes složitost přípravy i samotné nonstop cesty jsme rádi, že jsme se jí zúčastnili a zvládli ji se ctí. Všem, kteří nám v přípravě a samotné realizaci pomohli, děkujeme,“ řekla Ivana Dolečková, ředitelka CAA.

Vyvrcholení Na Ladronce

Dějištěm vyhlášení vítězů a zakončení cyklomaratonu byl pražský park Na Ladronce, kde se uskutečnil i bohatý kulturní a sportovní program pro děti i dospělé, choďáky i vozíčkáře. Jeho hlavními taháky byly koncerty skupin The Tap Tap a Monkey Business. Přišlo několik tisíc lidí, kterým dobrou náladu nezkazil ani hodinový liják.

Jak uvedl Heřman Volf ze sdružení Cesta za snem, unikátní závod se uskuteční i v příštím roce. Informace o jeho změněné podobě, ale i zajímavosti z letoška, fotogalerie, blogy jednotlivých týmů a vzkazy fanoušků jsou na stránkách www.111hodin.cz. Webovky zároveň fungují jako malá sociální síť umožňující kontakt s lidmi, kteří vyznávají zdravý životní styl a rádi sportují. Podrobnosti o cestě družstva CAA – Nadace Agrofert včetně fotografií najdete na www.caacz.cz.

Miloš Pelikán

Složení týmu CAA – Nadace Agrofert:

KUBELKA Jan – kapitán týmu
(věk: 24 let, bydliště: Pardubice, zaměstnání: operátor) – jel na horském kole
NEVĚČNÝ Tomáš
(27 let, Hradec Králové, administrativní pracovník) – jel na handbiku
RUBEŠ Daniel
(40 let, Kladina, personální ředitel Agrofertu) – jel na silničním kole
ŘÍHA Jan
(37 let, Stříbrná Skalice, zaměstnanec Pražského hradu) – jel na tandemovém kole
SEČKA Ondřej
(30 let, Pardubice, manažer) – jel na silničním kole
SOJKA Michal
(22 let, Pardubice, technik) – jel na horském kole
STŘELKA Martin
(27 let, Praha, zaměstnanec obchodu s běžeckými potřebami) – jel na tandemovém kole
VLČEK František
(39 let, Pardubice, zaměstnanec Pardubického deníku) – jel na tricyklu

Členové doprovodu:

Ivana Dolečková, Libor Boukal, Lukáš Brožek (nevidomý masér), Jiří Čeřovský, Jaroslav Hantl, Martin Charvát, Filip Novotný, Tomáš Kratochvíl.

Z výsledkové listiny:

2. ročníku Opel Handy Cyklo Maratonu se ve dnech 30. 7.–3. 8. zúčastnilo 29 družstev – 25 osmičlenných, 3 čtyřčlenné a 1 dvoučlenné, které však v průběhu závodu muselo vzdát.

Osmičlenná družstva:

1. Desafio 74:23 hodin
2. Opel Cosmo 75:57 hodin
3. AZ Pokorný 77:52 hodin
4. Opel Enjoy 79:31 hodin
5. Wüstenrot 81:11 hodin

23. CAA – Nadace Agrofert 94:49 hodin (+ 4 hodiny penalizace)

Čtyřčlenná družstva:

1. Bronec Bianchi 90:10 hodin
2. R2 Ride 98:27 hodin
3. K4 103:13 hodin

CAA děkuje:

hlavnímu partneru Nadaci Agrofert
za finanční podporu
Synthesii
za finanční podporu
Agrotecu
za technické zázemí
a zapůjčení doprovodného automobilu
Olmě Olomouc
za jogurty a jogurtové nápoje
Mlékárně Hlinsko
za kávu a mléčné nápoje
Kosteleckým uzeninám
za uzeniny – salámy, párky, šunku
Penamu
za pečivo a bábovky
Kofole
za nápoje
Red Bullu
za energetické nápoje
Wheelchair Basket Studánka Pardubice
za zapůjčení vozíku za auto
TyfloCentru Pardubice
za zapůjčení tandemu
Deníku a **MF Dnes**
za mediální podporu

Sedmička za volantem

Tým Česká abilympijská – Nadace Agrofert by nefungoval zdaleka tak dobře, nebýt doprovodného týmu. Při plánování cesty a logistiky spojené s cyklomaratonem jsme si řekli, že potřebujeme čtyři doprovodné automobily. Díky výrazné pomoci Caravan centra Pardubice jsme na start závodu odjížděli obytným karavanem pro 6 osob. Za Iveco od Agrotecu jsme připřáhli vozík od Wheelchair Basket Studánka Pardubice pro převoz handbiku, tandemového dlouhého kola a tricyklu. Zbytek týmu pak jezdil osmimístným Renaultem České abilympijské asociace a osobním automobilem.

Za volantem se během závodu střídala sedmička řidičů, kteří najezdili odhadem 7000 km. Nejblíže cyklistovi, který byl na trati, jezdilo osobní auto s řidičem a navigátorem, s rozsvíceným oranžovým majákem pro zvýšení bezpečnosti. Jak se ukázalo, bylo to naprosto nezbytné. Posádka doprovodného auta také podávala cyklistovi jídlo, pití a starala se o servis kol.

Jedné z dvojic se podařilo dělat doprovod celých 16 hodin v rychlosti mezi 20 a 70 km v hodině. Další z řidičů Martin Charvát dokázal bravurně zvládnout minutový spánek na parkovišti při střídání řidičů. Vrchní zásobovačka týmu Ivana Dolečková zase dovedla za jízdy vařit kávu a připravovat třeba rýži s kuřecím masem a nivou. Masér Lukáš Brožek pak během jízdy ve vozidle masíroval unavené nohy cyklistů a ztuhlé šíje řidičů.

Tři automobily vždy jely napřed na domluvené místo, kde se na svou etapu přichystal čerstvý cyklista. Nejdelší nonstop přejezd jsme absolvovali z Žiliny do Brandýsa nad Orlicí: 260 kilometrů za zhruba 5 hodin... Důležité bylo také správně naplánovat tankování pohonných hmot, zvlášť na Slovensku.

Na začátku cesty se nám zdálo, že spát za jízdy v karavanu je naprosto nemožné, po dvou dnech na sedadle spolujezdce to ale byl sen! Nevyhnuly se nám ani drobné prohřešky: dostali jsem pokutu ve výši 30 euro na Slovensku za rychlou jízdu a další pokutě za pobyt na dálnici bez dálniční známky jsme unikli jen díky výřečnosti řidiče.

Jsem moc rád, že se našemu týmu vyhnuly havárie a že jsme všichni dojeli zdraví až do cíle v pražské Ladronce.

Filip Novotný

Mediální partneři:

Pardubice Český rozhlas
deník
Receptář
1 Rádio Pohoda východočeské webové rádio

Vítaná služba na profesionální úrovni

Online přepis neslyšícím značně přibližuje okolní svět

Lidé se sluchovým postižením (Česká unie neslyšících [ČUN] jich uvádí zhruba půl milionu) musí samozřejmě překonávat jiné překážky než vozíčkáři. Pro drtivou většinu těchto spoluobčanů je navíc podstatnou bariérou neznalost znakového jazyka, který výrazně odbourává neschopnost komunikace a tím usnadňuje jejich začleňování do široké společnosti. Ale i tento problém je už od roku 2006 řešitelný díky simultánnímu přepisu řeči. A dosavadní zkušenosti jeho opodstatnění jednoznačně potvrzují.

Společnost Transkript online

Tato pražská sociálně zaměřená firma poskytuje od roku 2012 jako jediná tuzemská a navíc v celorepublikovém rozsahu pod názvem eScribe jako svou hlavní placenou službu profesionální simultánní přepis mluvené řeči do textové podoby převážně prostřednictvím internetu, kdy přepisovatelé pracují z domova nebo z kanceláří.

Jejími zákazníky jsou především subjekty s velkým počtem klientů, tedy i s předpokládaným značným procentem osob se sluchovým postižením – kontaktní místa státní správy, úřady, banky, ale také různé neziskovky.

Zdarma je v omezené míře pro osobní účely dostupná přímo neslyšícím.

V současné době přepis zajišťují na 126 kontaktních pracovištích od pondělí do pátku osm hodin denně paralelně pracující přepisovatelé s několikaletými zkušenostmi v praxi. Jsou to držitelé mistrovské státní zkoušky ze psaní na klávesnici s rychlostí přes 500 úhozů za minutu při vynikající přesnosti. Technická část je v péči odborníků v oblasti telekomunikací a internetu.

Společnost disponuje i speciálním softwarem, jehož prostřednictvím lze zažádat o neplánovaný online přepis kdekoliv v terénu: program jednoduše naváže hlasový i textový kontakt s vybraným přepisovatelem.

Popisované aktivitě bylo věnováno také jedno z vystoupení na letošní konferenci INSPO.

Přepis fyzicky přítomnými přepisovateli zabezpečuje Centrum zprostředkování simultánního přepisu ČUN.

Služby společnosti Transkript online jsou dostatečně popsány na webu www.transkript.cz. Zábavnou formou ji zde a také na www.facebook.com/Transkriptonline vysvětluje i komiks.

Významným úspěchem bylo pro Transkript online vyhlášení výsledků mezinárodní soutěže „Spolutvorba firem a sociálních organizací: síla souhry“, které se konalo 27. června ve Švýcarsku. Se svým partnerem se dostala jako jediný náš zástupce mezi 15 finalistů, porazila přes tři stovky dalších přihlášených ze 34 zemí.

Důležitou součástí dostupnosti míst s přepisem je jejich jasné a výstižné označení. Když tedy osoby se sluchovým postižením vidí otištěný mezinárodní symbol, je jim hned jasné, že se jedná právě o online přepis, a ne o klasický.

Dvě verze přepisu

Při přepisu s přepisovateli je nezbytností internetové vzdálené připojení do aplikace. Výhody jsou jasné: odpadá nutnost mnohdy zdlouhavého i nákladného cestování a existence technického zázemí v místě přepisu. Úloha přepisovatele spočívá v první řadě v tom, aby člověku se sluchovým postižením zprostředkoval při jeho konverzaci se slyšícím zvukový vjem ve formě textu. Vzhledem k možným zobrazovacím zařízením je text značně flexibilní, a to jak v případě velikosti, tak dostupnosti. Přečíst si ho tedy můžou účastníci konference na velkém plátně, ale i jednotlivec na mobilu při cestě vlakem

Přepis s automatickým rozpoznávačem je z mnoha hledisek výhodný. Ke kladům patří nižší finanční náročnost nebo možnost jeho masového rozšíření. Jedinou – zato dosti zásadní – nevýhodu představuje přesnost rozpoznávání řeči. Ovlivňuje ji množství faktorů, např. vyšší hlučnost v okolí rozpoznávače, téma přednášky (třeba na soudnictví je rozpoznávač přímo uzpůsobený, ale s řadou odborných přednášek má velké problémy) či místo jednání.

Ve způsobu rozšiřování služby nyní dominují aplikace pro notebooky, tablety nebo chytré telefony využívající moderní technologii rozpoznávání syntézy řeči. Aktuální verze aplikace online přepisu pro chytrá mobilní zařízení je pod názvem eScribeDroid zdarma k dispozici na webu Google play/Obchod, lze ji stáhnout i z www.transkript.cz/index.php/download. **(mk)**

Stejný metr na bariéry možná už letos

V Kutné Hoře se na konci května konala ojedinělá konference. Jejím záměrem totiž bylo zmapovat současnost a naznačit perspektivu turistiky v Česku pro lidi se zdravotním postižením, seniory a rodiny s malými dětmi. Zatímco se jednotlivé regiony v různé míře snaží o dostupnost památek a dalších turisticky atraktivních míst, o shrnutí na celostátní úrovni se dosud nikdo nepokusil.

Dějištěm konference, kterou uspořádalo sdružení Retour, byla příhodně galerie GASK. Ta je od dubnového otevření bezbariérová a navíc je umístěna v památkově chráněné budově jezuitské koleje. Nejdůležitější informace se týkaly posuzování stavebních i přírodních bariér a značení přístupnosti. Václav Krása, předseda Národní rady osob se zdravotním postižením, i Rostislav Hošek z Ministerstva pro místní rozvoj označili za klíčový problém chybějící systém ve vyhodnocování bariér a jejich značení na mapách i v terénu.

Právě v této věci přinesla kutnohorská konference velkou naději. Jak se účastníci dozvěděli, Pražská organizace vozíčkářů založila v roce 2010 neformální pracovní skupinu, v níž má zástupce třeba Klub českých turistů nebo Sjednocená unie nevidomých a slabozrakých. Skupina nyní dokončuje návrh jednotné metodiky, který bude v listopadu představen na konferenci v Praze. Ještě letos tedy možná budou stanovena závazná kritéria a pokyny jak pro posuzování bariér, tak pro značení dostupnosti památek a dalších turistických míst pro osoby s těžkým tělesným postižením. Výletníci na vozíku se konečně budou moci zcela spolehnout na údaje a piktogramy v mapách, atlasech a bedekrech.

Odlišně dosud posuzoval a značil bariéry třeba Klub českých turistů, vozíčkář Jiří Jiroudek, Pražská organizace vozíčkářů, autoři webových map bezbariérovosti měst či správci chráněných přírodních území.

(pel)

Kuriozní případ se soudní dohrou

Bylo to pro dobrou věc a mohlo to skončit tragicky... S něčím takovým samozřejmě vůbec nepočítali autoři scének, které se natáčely předloni v srpnu pro televizní zábavný pořad *Možná přijde i charita*. V klipu, který měl divákům ukázat, že i osoby s tělesným postižením mohou rovnocenně vykonávat zaměstnání jako jejich zdraví kolegové, zastavovali herci Petr Čtvrtníček (s berlemi) a skutečný vozíčkář Jan Potměšil v policejních uniformách projíždějící vozidla – na snímku jsou oba protagonisté s jedním z řidičů. Celý průběh „zákroků" natáčela skrytá kamera. Jeden automobilista ovšem po zjištění, že je vše jen „jako", dostal infarkt. Život mu zachránila duchapřítomnost člena štábu.

Po dvou letech případ pokračuje soudním jednáním. Oba herci, režisér klipu a producent byli trestním příkazem (zrychlené řízení bez projednání v hlavním líčení) nepravomocně odsouzeni na půl roku až rok s podmíněným odkladem na dva roky za poškození cizích práv a přisvojení si pravomoci úřadu. Jejich obhájce ale podal proti tomu odpor, proto bylo nařízeno veřejné líčení: všichni obžalovaní mohou být odsouzeni až na dva roky vězení. O odškodnění pro řidiče rozhodne občanskoprávní spor.

P. Čtvrtníček, který je proslulý svým svérázným humorem, vynesený rozsudek komentoval: „K poměrně vysokým, byť podmíněným trestům byli odsouzeni herci, kteří svůj zvláště zavrženíhodný čin provedli tak, že se nechali obléci na kostýmové zkoušce do uniforem a následně podle schváleného scénáře odehráli před kamerou svoje role." Jak on, tak J. Potměšil byli podle vlastních vyjádření přesvědčeni, že každý zastavený řidič brzy pozná, že se nejedná o skutečné policisty; jednou z „obětí" byl také Jan Kašpar, další herec na vozíku. **(mk)**

ARAPO www.arapo.cz
SLUŽBY MĚSTA PARDUBIC a.s.
GMS
VPS www.vpsr.cz
DAKAM
TOP CENTRUM www.topcentrum.cz
Goldfein
CALLIPSO ELEKTRO
AVE-KONTAKT
Czech Insurance Agency
abk
NOPEK
ITEST plus s.r.o
M&D ELEKTRO
NEDCON advanced storage technology
HAK
Výtahy Pardubice a.s.
VAK
NAPA TRUCKS DAF WWW.NAPA-DAF.CZ
NESSY

Pro chvíle oddechu

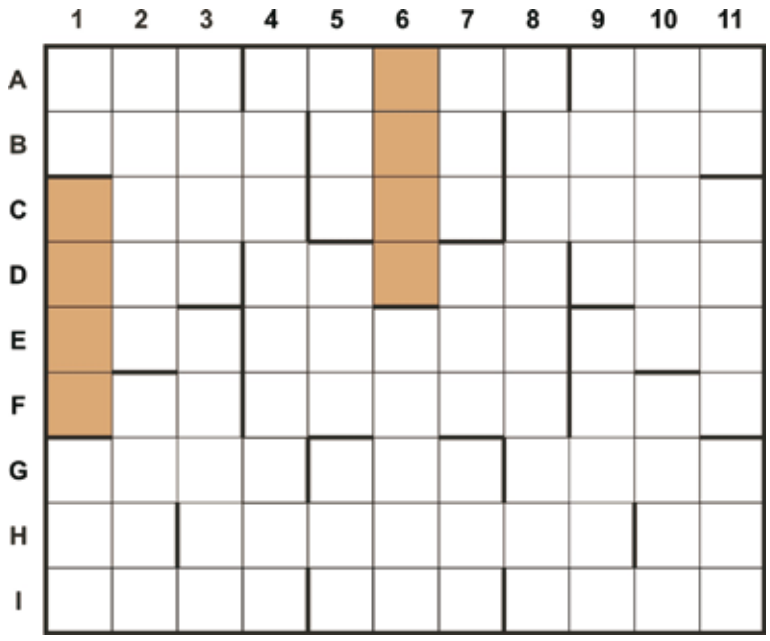

Někdy si člověk i v seriózních knihách přečte něco, co v první chvíli vypadá, že se tam dostalo jaksi nedopatřením, příp. že se jedná o tiskovou chybu či špatný překlad... Do této kategorie určitě patří i část citovaného úryvku z knihy „Jak číst film" od renomovaného amerického filmového teoretika Jamese Monaca: „Zvukové znečištění v elektronickém věku vzrostlo tak dramaticky, že sluchátka od walkmana mohou být jedinou odpovědí. V roce 1993 si několik organizací hluchých stěžovalo na nové chirurgické techniky, které hluchým částečně navrátily sluch: protestovaly proti ztrátě… (tajenka).„

Vodorovně: A. Znoj; univerzitní školník; koně. – **B.** Slovensky „tříska"; lékopisné označení soli; zmenšit objem tekutiny. – **C.** Ukazovací zájmeno; trknutí; kapitán ponorky Nautilus. – **D.** Řeka a sídlo v Peru; přání; Kelt. – **E.** Západočeské město; oklepání; Slovenské národní divadlo (zkratka). – **F.** Pestrobarevný papoušek; vačnatec; beduínský plášť. – **G.** Roční období; domácké ženské jméno; rostlina podobná heřmánku. – **H.** Otec (knižně); francouzský region; značka titanu. – **I.** Bezděčná škubání v obličeji; čidla zraku; výtažek z léčivých bylin.

Svisle: 1. Ludolfovo číslo; **2. část tajenky**; biblická postava. – **2.** Projev nadšení; náš dřívější šachista. – **3.** Krokova dcera; obyvatel Indonésie. – **4.** Zápisy. – **5.** Evropan (zastarale); pytlácká nástraha; nejvyšší karta. – **6. 1. část tajenky**; část Bratislavy. – **7.** Obuvnická useň; polské město; snad. – **8.** Kočovné zábavní podniky. – **9.** Mužské jméno; odrůda pšenice. – **10.** Obyvatel italské metropole; druhé písmeno řecké abecedy. – **11.** Anglicky „to"; domácké mužské jméno; šicí potřeba.

Pomůcka: Hel, Ica, Réti, Samos. **(mk)**

- Letošní soutěžní křížovky sponzoruje **Annabis Olomouc**, nový partner České abilympijské asociace, firma zabývající se výrobou a prodejem i výzkumem a vývojem konopných produktů a doplňků stravy.
- Pro zařazení do slosování je třeba do uvedeného termínu zaslat správné znění tajenky/tajenek (ve druhém případě vč. jejich čísla – např. 1. ABILYMPIÁDA, 2. PARDUBICE).
- Protože se ceny posílají poštou, musí každý uvést doručovací adresu. Jiný způsob je nutno domluvit na čísle telefonu 466 052 050.
- Následující vydání přinese jména výherců i správné řešení. Umožní-li to prostor, bude otištěn také kompletně vyluštěný obrazec.
- Od loňského května se lze zapojit i prostřednictvím facebooku.
- Nikdo by neměl před odesláním zapomenout raději na opakovanou kontrolu vyluštěného znění a při více tajenkách také na jejich označení správným číslem. K potvrzení správnosti je nejlépe doplnit vyluštěná znění do příslušných míst v úvodním textu.

Kontakty:

- ✔ e-mail: filip.novotny@caacz.cz; do předmětu heslo KŘÍŽOVKA,
- ✔ klasická pošta: Česká abilympijská asociace, o.s., Filip Novotný, Sladkovského 2824, 530 02 Pardubice; na obálku heslo KŘÍŽOVKA. **(mk)**

Termín pro tuto křížovku:
neděle 5. října.

Vyluštění z čísla 3:
1. PATENT, 2. PROPORCE – kompletní obrazec viz vedle.

Cenu získávají:
Také tentokrát se ani jeden luštitel z více než pěti desítek při řešení nespletl. Losování rozhodlo o pěti následujících výhercích:
1. Alena Jeřábková, Praha 4,
2. Miroslav Zachariáš, Tábor,
3. Václava Špičková, Praha 5,
4. Helena Ferencová, Ostrava,
5. Květoslava Vojtková, Pardubice.

(mk)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
A	S	A	M	O	P	A	L	Y	A	N	A
B	T	R	U	P	A	R	I	S	T	I	D
C	R	E	K	P	R	O	L	A	T	E	A
D	O	N	S	U	K	K	I	T	A	L	T
E	P	R	A	K	T	R	E	K	N	O	T
F	P	E	L	T	O	K	A	S	I	Ž	E
G	L	V	J	E	N	A	L	Í	A	R	P
H	A	M	A	R	E	N	A	T	A	E	L
I	T	A	K	P	R	O	P	O	R	C	E

Najdete v nás vždy spolehlivého partnera

- ◆ firma zaměstnávající více než 50 % osob se zdravotním postižením
- ◆ dlouholetá praxe se zaměstnáváním zdravotně postižených
- ◆ nabídka služeb a zboží formou náhradního plnění
- ◆ pečlivost a zodpovědnost při veškeré činnosti
- ◆ správa a digitalizace archivů
- ◆ zasilatelství, kompletace a realizace zásilek

K2P
Rokycanova 2654
530 02 Pardubice
tel.: 466 304 366
web: www.k2p.cz
e-mail: info@k2p.cz

MetLife
Kooperativa VIENNA INSURANCE GROUP
FINAL TECH
MERSEN
TAURUS
novplasta
PROKOP
transform a.s. LÁZNĚ BOHDANEČ
www.CHEMAPAGRO.cz
Kurštejn Stavební a obchodní firma
ALPINE STŘECHY KLEMPÍŘSTVÍ · POKRÝVAČSTVÍ · TESAŘSTVÍ PRODEJ MATERIÁLU · STŘEŠNÍ OKNA
AITCOM
SPEKTRUM S.R.O.
steeling s.r.o.
JEDNOTA
EKOPLYN N+N s.r.o.
DITON BETONOVÉ VÝROBKY
StepStyle

Pozvánka na výlet

Lesní maraton

Skutečný maratonský běh je sice dvaapůlkrát delší, přesto se budou hlavně příznivci turistiky na mechanickém vozíku cítit po zdárném absolvování zhruba 12kilometrové trasy (na mapce silná hnědá čára) jako v cíli nejdelšího olympijského běžeckého závodu.

Výlet přibližuje hustě zalesněné území mezi turisticky celoročně vyhledávanými obcemi Staré Ransko a Račín v nejzápadnější části CHKO Žďárské vrchy. Je to oblast s nadvládou ticha a pod vysokými jehličnatými velikány často probleskující vodní hladinou. Každý jistě ocení, že se bude pohybovat jen po místních komunikacích s mírným provozem a lesních cestách s kvalitním asfaltovým povrchem. Někoho více, někoho naopak méně potěší skutečnost, že jsou na nich převážně dlouhé rovné úseky. Značené cesty pro pěší navíc kopírují značené cyklotrasy, proto je zapotřebí zvýšená opatrnost. Handbikeři patrně pojmou popisovanou trasu jako dobrý trénink před delším závodem...

Jako nejvhodnější výchozí bod se jeví střed obce Staré Ransko, která má dlouhou železářskou tradici. Na rozcestí Ranský rybník na jejím konci začíná po odbočení vpravo na červenou značku (hned po něm je třeba objet/obejít závoru) nejnáročnější úsek – delší táhlé stoupání úbočím Ranského Babylonu k rozcestí Podhorská louka s turistickým zastřešeným odpočívadlem. Právě kvůli této části by se osoby na mechanickém vozíku na výlet rozhodně samy vydat neměly.

Dále trasa pokračuje vlevo po modré značce k rozcestí Synkův kopec, zde je to zhruba polovina cesty. Od něho dovede výletníky zelené značení přes dvě další rozcestí s názvy Žlábek (nedaleko pramení řeka Doubrava, která se zhruba po 88 kilometrech vlévá do Labe) a Nový rybník (rybník nalevo se jmenuje Nadvepřovský, pravý Vepřovský nový) na silnici mezi Račínem a Vepřovou. Do Račína zbývá po odbočení doleva zhruba kilometr.

Asi nejfotografovanějším místem v cílové obci – jeden ze snímků doplňuje i tento článek – je rybník Jordán. Jeho hladinu totiž zdobí šesticípá hvězdice z velkého množství různobarevných leknínů, na břehu je socha Raka jako symbol názvu obce.

Milovníci „lenošení na plážích“ ale také nepřijdou zkrátka. Mohou se rekreovat u některého ze dvou blízkých rybníků – Velkého Dářka, druhé největší vodní plochy Českomoravské vrchoviny, druhý rekreační rybník s nezvyklým názvem Řeka je od rozcestí ve Starém Ransku vzdálený jen půl kilometru.

Nejlepší příjezd do výchozího místa je z Krucemburku. V tomto městysu (od konce války do roku 1993 Křížová) má na hřbitově na horní straně náměstí hrob náš významný malíř Jan Zrzavý. Je možné také navštívit jeho pamětní síň. Z Račína je nejlépe směřovat přes Polničku na silnici 37.

Podrobné informace o jmenovaných místech na trase přinášejí weby jednotlivých obcí. Vše důležité o CHKO Žďárské vrchy je na adrese http://zdarskevrchy.ochranaprirody.cz. **(mk)**

GENERALI Nadace

Nadace pojišťovny Generali, několikaletý partner České abilympijské asociace, přispěla v roce 2014 na provozní výdaje velkoprostorového automobilu pro dopravu handicapovaných, na organizační zajištění abilympiády a poskytla reklamní předměty pro její účastníky.

Děkujeme.

AGROMETALL
webový servis
Specialisté na eshop
www.webovy-servis.cz
MONTIFER
ESDfloor s.r.o.
ČESKÁ SPOŘITELNA
AUTODÍLY za nejlepší ceny
U CUKROVARU 3 SLATIŇANY
Tel.: 603 452 529, aneta@chrudim.cz
autoservis, pneuservis
TEPOSTOP, společnost s ručením omezeným
SAAF.cz STAVEBNINY A ATELIÉR FASÁD, s.r.o.
CEMOD-CZ
Blancheporte
MAGNET 3PAGEN
SUMO
MARO
GRADA
NOPO
HK audit
Rozvojový fond Pardubice a.s.
AMAKO
VSK

CESTUS SPEDITION
SEED SERVICE
CETTUS
PRO MAN s.r.o. Chrudim
CHESTAV CZ
SATEC
SKANSKA
KOMEL

CESA tradice / integrace / optimalizace
MOSTR LIBOR BROM
ATOM HK s.r.o.
AWOS s.r.o. Pardubice
BlaVo CHEMICALS s.r.o.
ZAHRADNÍ CENTRUM DUBANY
INSICO
MR SYSTEM
Kávoviny
ACTIWO Pardubice
GLOBUS
EKO MAL
Tempo
ELTIP elektrosoučástky
RETIA
ANNABIS
ABE.TEC
Autoprodej DUKLA PARDUBICE
Regul servis Tech MĚŘENÍ A REGULACE

JOCOB

EOP ELEKTRÁRNY OPATOVICE

Finanční příspěvky tohoto významného dlouholetého partnera opakovaně slouží k podpoře abilympiády a k nákupu materiálu pro chráněné dílny.

Česká abilympijská asociace za tento chvályhodný přístup, který se značně podílí na vysoké úrovni uvedených aktivit, velice děkuje.

„Nápad zkusit v Dědině drátování jsem dostal v ČEZ aréně," říká Jan Výlet

Pražské středisko nevidomých a slabozrakých Dědina se na abilympiádě objevuje pravidelně. Jeho klienti soutěží hlavně v košíkářství a ani letos mezi nimi nechyběl Jan Výlet. „Jezdíme sem pátým rokem, nejvíc nás lákají příjemní lidé. Těšíme se, že se s nimi znovu potkáme. Je tady hezká atmosféra," pochvaluje si slabozraký muž.

„Naše středisko je pobytové a rekvalifikační. Působím v něm jako instruktor a učitel košíkářství, kluci se mu intenzivně věnují skoro každý den. Pro košíkáře máme v Dědině i šest chráněných pracovních míst a fungujeme jako perfektní skupina," říká spokojeně. Ošatky, podnosy, košíky, ale i tkané koberce či keramické ozdoby od šikovných zrakově postižených lidí jsou k dostání na různých jarmarcích, předvánočních akcích, ale i na půdě ministerstva práce.

Novinkou je v Dědině drátování. „Napadlo mě to, když jsem viděl soutěž v tomhle řemesle na abilympiádě. Drátování zkoušíme asi rok a od září možná bude náplní našeho nového rekvalifikačního kurzu," konstatuje pan Výlet. Není proto moc překvapivé, že letos v ČEZ aréně vyhrál drátovaný Kaktusák vytvořený právě klientem Dědiny…

„Nejvíc se těším na sobotní večerní posezení u pečínky a dobrého piva, kdy z nás opadne určitá nervozita spojená se soutěžením. Všichni si užijeme muziku, dobré jídlo a pití, pobavíme se, zatančíme si. Tyhle radosti a slasti prostě patří k životu," je přesvědčen Jan Výlet. S jeho názorem by jistě souhlasili i mnozí další abilympionici.

(pel)

Mám rád tuhle soutěž i její dějiště

Na abilympiádě jsem počtvrté, mým oborem je návrh plakátu. Bronzovou medaili jsem opravdu nečekal, překvapilo mě to! Ani jsem se nebyl podívat na výsledky, protože mi bylo jasné, jak skončím. A ono to dopadlo úplně jinak…

Přijel jsem s několika dalšími lidmi z denního stacionáře ve Znojmě. Musím poděkovat děvčatům, které byly mými asistentkami: bez nich bych se do Pardubic nemohl vydat, zabránil by mi v tom rozsah mého postižení.

Malování ani kreslení se nevěnuju, jen jsem si předem promýšlel soutěžní zadání, které bylo letos docela těžké. Neměl jsem tady žádné ambice. Říkal jsem si, že když budu poslední, nebude mi to vadit: hlavně že si užiju soutěžení.

Abilympiáda je super akce, rád na ni jezdím. Přiznám se, že tuhle halu znám i jinak: jako hokejový fanoušek. Pokaždé si připomenu roky, kdy tady hrálo Znojmo, když bylo ještě v extralize, a já byl mezi diváky. Hokej pro mě není koníček, ale pořádnej kůň. Moje mamka pracovala na zimáku a díky tomu osobně znám některé hráče ze znojemského mančaftu.

Michal Horváth

Abilympijský svět se tentokrát sejde v západní Evropě

Zpočátku se jako pořadatelská země 9. mezinárodní abilympiády v roce 2016 zmiňovalo Finsko, pak se téměř s jistotou mluvilo o Číně. Ta se ale nakonec pořadatelství už před rokem vzdala – organizátoři totiž nezískali nezbytnou podporu od vlády. Vrcholná událost celosvětového abilympijského hnutí se nakonec uskuteční ve Francii, jejíž vládní podporu potvrdil v dubnu vedení Mezinárodní abilympijské federace ministr práce, zaměstnanosti a sociálního dialogu.

Na rozdíl od tří předchozích abilympiád na asijském kontinentu se následující bude konat počátkem jara – od středy 23. do neděle 27. března (soutěžní disciplíny v pátek a v sobotu) ve městě Bordeaux v jihozápadní části země. Centrem veškerého dění bude Výstavní centrum (le Parc des Expositions).

V současnosti jsou už známé vyhlášené disciplíny, je jich celkem 44 řemeslného i volnočasového charakteru, přičemž 12 pořadatelé navrhují jako nové. Většinu ze zbývajících 32 znají i účastníci naší národní soutěžní přehlídky osob se zdravotním postižením. K více či méně nebo naprosto neznámým patří CAD – architektura, CAD – strojírenství, hry na počítači (to je ovšem oblíbená disciplína na dětské abilympiádě), krejčovství, montáž jízdního kola, návrh znaku (symbolu) a protetika. V elektronické montáži, šití dámského oděvu, výrobě nábytku a zpracování dat se bude soutěžit ve dvou kategoriích – „začátečníci" a „pokročilí"; vyjma prvně jmenované stejně jako v roce 2011 v jihokorejském Soulu. Nově navržené disciplíny jsou autoopravárenství, čalounictví, dekorativní kamenictví, dentální technika, elektromontáž, hodinářství, kadeřnictví (to vyhlašují Slováci na své abilympiádě), oční optika, restaurační služby, svařování, výroba koženého zboží a zdravotní a sociální služby.

Zároveň proběhne také regionální kolo Světové dovednostní soutěže (WorldSkills), v níž předvádějí svoje pracovní dovednosti mladí lidé ve věku od 17 do 22 let. Společným mottem obou akcí bude slogan *Obyčejné dovednosti, neobyčejní lidé*.

Úvodní informace o 9. ročníku mezinárodní abilympiády v angličtině jsou už na adrese www.jeed.or.jp/english/index.html. **(mk)**

Zhruba čtvrtmilionové přístavní město Bordeaux, hlavní město departementu Gironde a regionu Aquitaine (Akvitánie), se rozkládá v nejznámější vinařské oblasti Francie na řece Garonne, která se nedaleko vlévá do Biskajského zálivu. Ve vztahu k naší zemi je patrně nejvíce známo díky fotbalovému klubu FC Girondins, jehož dres v letech 2005–2007 oblékal také Vladimír Šmicer, v současnosti je jeho kapitánem Jaroslav Plašil.

Polská a slovenská připomínka účasti

Do letošní abilympiády, která jako český příspěvek uzavřela mezinárodní projekt šesti zemí MAPDOT, se z účastnických kromě Walesu zapojily Polsko, Slovensko – tyto dvě také v soutěžních disciplínách –, Turecko a Malta. Závěrečnému dílu projektu zaměřeného na snižování/odstraňování bariér v životě osob se zdravotním postižením se v obou sousedních státech věnovala také regionální média.

Oba deníky ve svých článcích samozřejmě předně informovaly o soutěžních vystoupeních abilympioniků svých zemí. Dále se zmínily o dalším programu obou reprezentací při pobytu v Pardubicích. V souvislosti s kladným hodnocením abilympiády ocitujme slova Petera Rázuse z Prešovské rozvojové agentury, vedoucího slovenské reprezentace a zároveň i koordinátora slovenské části jmenovaného projektu: „Překvapením byla i vysoká účast seniorů, aktivně zapojených do mnohých soutěží, jejich vitalita i smysl pro humor. Optimismus se určitě podepsal i na úspěších mnohých z nich."

Při hodnocení projektu MAPDOT jako celku viděl jeho největší přínos v autentickém poznání i porovnání odborného přístupu v jednotlivých zemích, rozšiřování modelu regionální spolupráce a přípravu dalších podobných společných aktivit, jako je např. Mobilis. **(mk)**

Je škoda, že zahraniční účastníci nebyli moc vidět

Ani letos mezi soutěžícími nechyběla Helena Nejedlá z Krnova. Nenápadná vozíčkářka, která vyniká v keramice, návrhu plakátu či malování na sklo, nám ochotně odpověděla na několik otázek.

❑ **Jaké téma jste měli v keramice?**
Vůně mého života. I letos jsem si dopředu promyslela a vyzkoušela, co na abilympiádě vytvořím. Zvolila jsem pastelky, abych zvýraznila poetičnost svého nápadu.

❑ **Co říkáte úrovni ostatních soutěžních prací?**
Jsou nádherné. Takhle vyrovnaná naše disciplína asi nikdy nebyla, porota měla těžkou práci.

❑ **Co se vám na abilympiádě nejvíc líbilo?**
Ukázky dovedností asistenčních a vodicích psů. A včera večer bylo úžasné vystoupení orientálních tanečnic. Líbily se mi i tvůrčí dílny: vyzkoušela jsem si malování dřevěné hračky, kterou jsem si pak mohla odnést. Asi bude mým talismanem.

❑ **Kterou disciplínu jste si nenechala ujít jako divačka?**
Malování na sklo, v minulosti jsem v něm soutěžila. Ale letos mě čeká operace páteře a já se musím šetřit, tak jsem se přihlásila jen do jedné disciplíny. Příště snad budu v lepší kondici, abych to mohla zkusit třeba v návrhu plakátu, kde je šestihodinová soutěžní doba.

❑ **Jak celkově hodnotíte letošní abilympiádu?**
Byla fajn. Ale čekala jsem, že bude slavnostnější a trochu velkolepější, kvůli zahraničním výpravám. A taky jsem si myslela, že při zahájení budou publiku představeni aspoň vedoucí těch výprav, že nám pořadatelé nějak usnadní první kontakt s Turky, Poláky nebo Slováky, abychom si s nimi mohli popovídat. Ale to se bohužel nestalo… Na zahraniční účastníky jsem se hodně těšila, ale nakonec to vypadalo, jako by tady nebyli.

(pel)

Barevné ruce z vpichovaného textilu byly trefou do černého

Kromě mnoha soutěží nabídla abilympiáda i letos výstavu, na níž se představily neziskovky, chráněné dílny a firmy nabízející pomůcky, léčivé přípravky či produkty zdravé výživy. Efektní způsob zvolila společnost CEDR, která působí v Pardubicích a Ústí nad Orlicí. U jejího stánku byla k vidění i vyzkoušení technika vpichovaného textilu: postupně tak vznikaly pestrobarevné ruce inspirované tvarem abilympijského loga.

„Jako pracovní rehabilitaci nabízíme lidem s duševním onemocněním šití, kompletační činnost nebo úklid nebytových prostor. Máme i tvořivou dílnu, kde se klienti věnují různým zájmovým aktivitám, třeba i vpichování textilu," říká Jaroslava Čápová, sociální pracovnice CEDRu. A dodává, že nápad vytvořit stylizované ruce se zrodil v součinnosti s centrem Kosatec, tedy s Českou abilympijskou asociací. „Spolupracujeme už delší dobu v oblasti sociálních služeb. A letos nám Asociace nabídla, abychom tady ukázali, co všechno děláme."

Maskotem národního abilympijského hnutí je sice od roku 1994 lvíček, ale ten není k propagaci příliš využíván. A tak byly zmiňované ruce na stánku CEDRu trefou do černého: v ČEZ aréně se o jejich symbolický význam zajímali návštěvníci i noví soutěžící.

„Vpichování kousků textilu je velmi snadné, je to jednodušší než skládání puzzle. Jde o hravou činnost, která nevyžaduje od člověka velkou pozornost nebo soustředění. Proto je vhodná i pro naše duševně nemocné klienty," vysvětluje slečna Čápová. Sama se mimochodem ráda podívá na soutěžení v keramice, malování na skle či enkaustiku.

S hotovými výrobky vyráží CEDR na prodejní a předváděcí akce. Vpichování textilu je v téhle neziskovce spíš občasným zpestřením, zato kapsáře, polštáře, košíky z pedigu nebo keramické výrobky jdou na jarmarcích a trzích slušně na odbyt.

Byla to zdařilá symbióza. CEDR při své premiéře na abilympiádě lákal kolemjdoucí na málo známou dovednost a ruce z textilu propagovaly soutěžení lidí s postižením v pracovních a volnočasových činnostech. Kdo chtěl, získal u jednoho stánku informace o dvou pardubických neziskovkách. A ještě si mohl vyzkoušet dovednost, o jejíž existenci třeba vůbec nevěděl. **(pel)**

steno
BILFINGER
ENELEX
SAVE YOUR ENERGY / SAVE YOUR EARTH

Tuzemská aktivita, o které se ví více v zahraničí

Olga Rosenbergerová zve počátkem podzimu do Ostravy

Jednou ze 14 žen, které převzaly počátkem roku za své výjimečné aktivity pro jiné ocenění Žena regionu 2013, byla za Moravskoslezský kraj Olga Rosenbergerová, ředitelka Asociace TRIGON a předsedkyně Družstva NAPROTI. Mezi oceněné se dostala díky své dlouholeté činnosti pro osoby se zdravotním postižením. Oslovil jsem ji při příležitosti mezinárodního setkání Evropské dny handicapu, které se v Ostravě uskuteční od pondělí 29. září do pátku 3. října.

◆ Přibližte nám historii Evropských dnů handicapu.

Tato mezinárodní akce má v Ostravě dlouholetou tradici: poprvé se konala v roce 1992, tehdy jako Česko-francouzské dny. V roce 2007 uspořádala naše Asociace 15. ročník, poprvé s novým názvem Evropské dny handicapu (EDH). Vznikl i nový pohled na budoucnost tohoto projektu – prohloubila se spolupráce se zahraničními partnery z Evropské unie, v té souvislosti musím dodat, že kromě Ostravska není tato aktivita u nás tak známá...

Hlavním posláním EDH je výměna zkušeností našich i zahraničních odborníků s cílem zlepšit životní podmínky osob s postižením. Zároveň také přispívají ke zvýšení informovanosti veřejnosti o aktivitách organizací, které se věnují práci s handicapovanými, čímž velmi účinně napomáhají překonávat bariéry mezi zdravou a znevýhodněnou populací. Výstupy z odborné části jsou využívány pro zlepšování služeb poskytovaných znevýhodněným osobám nejen v ostravském regionu.

Vyvrcholením je vždy slavnostní večer, během kterého udělujeme Křišťálový kamínek – „Ocenění osobnosti za dlouhodobou práci a mimořádné výsledky ve prospěch osob s handicapem“ a „Ocenění osobnosti s handicapem za mimořádný čin nebo aktivitu“. Tato ocenění jsou u nás naprosto ojedinělá, především vyzdvihují mimořádné aktivity osob se zdravotním postižením a děkují těm, kteří problematice této skupiny obyvatel věnují nemalou část svého života.

◆ A čím nebo jak nás nalákáte, abychom letos přijeli?

Naše dlouhodobé české i zahraniční partnery a aktivní účastníky předchozích ročníků jsme už pozvali. Vědí, že podzimní Ostrava se na týden stává hlavním městem lidí s handicapem i těch, kteří jim pomáhají. Naše vzájemná spolupráce má dnes skutečně renomé evropského rozměru a těší mě, že zejména zahraniční odborníci vysoce hodnotí perspektivu a význam tohoto mezinárodního projektu.

Odborná část je letos aktuálnější, než si vůbec dokážeme představit. Vlastně se od 29. září do 3. října pokusíme odpovědět na některé otázky, jak zlepšit podmínky pro osoby s psychiatrickou diagnózou. Uskuteční se například konference a praktické workshopy zaměřené na rozvoj nových komunitních konceptů péče právě o osoby s psychickým onemocněním: zajímá nás příprava reformy psychiatrické péče, provázanost zdravotních a sociálních služeb i poskytování péče v přirozených podmínkách běžného života. Těšíme se na setkání partnerů, kteří svým příkladem dobré praxe ovlivňují systém služeb poskytovaných lidem se zdravotním postižením. Přijedou odborníci ze zdravotní i sociální oblasti z Francie, Itálie a dalších zemí, poprvé přivítáme také speciální pedagogy z Rumunska. Ráda bych připomněla, že do naší aktivity se během více než dvaceti let zapojily desítky subjektů ze 13 evropských zemí a USA.

Společenskou a sportovní část tradičně tvoří výstava kreseb dětí a mladých lidí. Letošní podtitul výtvarné soutěže „Svět není černobílý“ velmi zaujal, do naší Asociace přišlo na 300 obrázků. Opět se uskuteční mezinárodní fotbalový turnaj mentálně postižených sportovců, vědomostní soutěž dětí se specifickými problémy „Co víš o EU“, pro zahraniční i naše účastníky uspořádáme návštěvy zajímavých míst nejen v Ostravě, ale i v blízkém okolí. Samozřejmým vrcholem bude v pořadí deváté udělení prestižního ocenění Křišťálový kamínek.

Zájemce o bližší informace o dosavadní historii i o žhavé současnosti EDH odkazuji na webovou adresu www.asociacetrigon.eu.

◆ V jaké oblasti života osob se zdravotním postižením se toho podle vašeho názoru udělalo nejvíce a kde naopak stát vykonal nejméně?

Úroveň zdravotní péče a školní integrace dětí a mládeže se zdravotním postižením je srovnatelná s jinými vyspělými zeměmi. Nedostatky však stále vidím v praktické přípravě osob se zdravotním postižením na budoucí zaměstnání a v samotné pracovní integraci. Z pohledu ředitelky neziskové organizace, která poskytuje sociální služby a zaměstnává osoby se zdravotním postižením na chráněných pracovních místech, spatřuji největší problém v nesystémovém financování prostřednictvím pouze jednoletých dotací a v nedostatečné podpoře zaměstnavatelů, kteří takové osoby zaměstnávají.

Naše neziskovka provozuje v Ostravě sociální podnik Mléčný bar NAPROTI, kde pracuje 65 procent osob se zdravotním postižením. I přes veškeré snahy o soběstačnost nás při srovnání s konkurencí brzdí skutečnost, že jiné pohostinské subjekty užívají např. švarc systém pro úsporu osobních nákladů. Ve vyspělých evropských zemích existuje daňové zvýhodnění a další formy podpory sociálních podniků. Na výše uvedené problémy poukazujeme právě také prostřednictvím Evropských dnů handicapu, kdy se snažíme nalézt řešení aplikovatelné v podmínkách našeho státu.

(mk)

Na loňských Evropských dnech handicapu převzal za svoje rozsáhlé aktivity podporující aktivní život osob se zdravotním postižením Křišťálový kamínek (menší snímek) Heřman Volf, jehož účast na abilympiádě už patří k tradici.

***Snímky:** Adolf Horsinka*

Jak mi internet zachránil život

autentický příběh

Tohle je příběh nemocného člověka, jehož život zásadně ovlivnily informační technologie. Mé onemocnění paranoidní schizofrenií se začalo plíživě rozvíjet po dvacítce. Nejprve za mnou do baru, kde jsem pracoval jako provozní, začali docházet mrtví štamgasti. Někteří mi tvořili příjemnou společnost při práci, zdálky jsem je vítal, jiní mi naháněli hrůzu. Přátelé jen kroutili hlavami.

Postupně přicházely další vize a pocity. Vzduchem poletovali tvorové podobní medúzám z hlubin. Nacházel jsem nejkratší cestu z Brna do Šanghaje přeložením mapy světa a probodnutím obou metropolí naráz entomologickým špendlíkem...

Zažil jsem neuvěřitelné věci. Zároveň jsem neskutečně společensky upadal a chátral. Ztratil jsem podnájem i práci, přestěhoval se k mamince. Mé chování nabývalo těch nejbizarnějších podob, z nichž sprchování se v zimníku vroucí vodou a naopak okopávání záhonků pouze v růžovém dámském negližé uprostřed únorových mrazů patřilo k těm decentním.

Maminka se mnou nevydržela. Býval jsem natolik zmatený, že jsem nedokázal zastavit sešup na dno. Odešel jsem bydlet k otci nemajícímu špetku pochopení.

Přátelé ze skautu mě jednou pozvali na tábor. Vítali mě jako ztraceného syna. Dlouhou dobu jsem nebyl mezi lidmi, ale různé poplácávání mi nebylo nepříjemné. Vše změnil okamžik, kdy Dlouhé Bidlo přiložil do táborového ohně prkno, pod nímž bylo v zemi mraveniště. Nářek stovek zaživa upalovaných lesních kamarádů se pro mě změnil v nářek všeho živého na naší planetě, a to jsem neunesl. Utekl jsem do lesů. Běžel jsem s pěnou u úst do naprostého vysílení, padl k zemi. Po chvíli vstal a běžel dál. Byla tma, já neustále zakopával, zaplétal se do pichlavých keřů, padal do strží.

Po několika dnech jsem dostal společnost. Byl jí obrovský mořský had, který elegantně proplouval mechem a šel si cílevědomě za svým. Chtěl mě. Úprk před bolestí světa se změnil v boj o přežití. Zase byla noc, nevím kolikátá už, zapletl jsem se do pasti na zvěř. Hlavou mi proběhla myšlenka na dravce odkusujícího mi končetinu. Otřásla mnou hrůza. A had stále v patách. Nechal jsem v pasti botu a dál prchal bosý.

Celé dny jsem jedl pouze bobule, stěží rozlišitelné od srních bobků, pil rosu z květů. Bylo mi zle, cítil jsem se slabý. Nevím, nevím, jak by to dopadlo, nemít v kapse mobilní telefon! Možná by moje kosti našel příští rok nějaký houbař.

Takhle mě pátrající policie lokalizovala v lesích České Kanady a zachránila mě. Následovala léčba chodidel a série elektrošoků. Pak návrat k otci s pořádně vymazanou pamětí, plným invalidním důchodem 3 tisíce a odhodláním zachránit svůj život před definitivním úpadkem.

Člověk si musí dávat pozor a vystříhat se hříchu utajování aktiv. Důkladná inventura často prokáže značný majetek a bankrot pak nelze zdůvodnit. Během hospitalizace se mnou nikdo pořádně o chorobě nehovořil. Teprve teď jsem zasedl k internetu a četl o schizofrenii všechno. Populární články, vědecká skripta, debaty…

Pochopil jsem, co je blud, halucinace, našel tam popis vlastního sociálního stažení. Dostal jsem do rukou mocnou zbraň: NADHLED. Co víc, ve chvíli, kdy jsme se s otcem už nemohli navzájem vystát, našel jsem na internetu SPÁSU.

Seznámil jsem se tam s úžasnou chápavou dámou, stali se z nás přátelé. Po čase mi nabídla bydlení na statku, který sama nezvládala obhospodařovat. Žiji teď u ní a nikdy jsem nebyl spokojenější. Sice nemám peněz, ale věnuji se smysluplné práci v blízkosti někoho, kdo na mě v mých slabých chvilkách dohlédne bez odsuzování. Mám se o koho opřít!

Chci vzkázat, já paranoik, všem, kteří upozorňují na ztrátu soukromí a zneužitelnost internetu mocnými: Jsem převážně bezmocný a internet mi pomohl nalézt smysl života!

K nezaplacení.

Jindřich Kandl

Recepty z Kosatce

V dalším díle našeho kulinářského okénka s recepty Otakara Vaňhy a Milana Kňourka, vedoucího a kuchaře tréninkové restaurace s kuchyní zaměstnávající osoby se zdravotním postižením, nabízíme opět dvě jídla.

Sekaná v alobalu

Suroviny:

800 g mletého masa, 100 g vařeného uzeného bůčku (anglické slaniny), 2 vejce, 1 cibule, 2–3 stroužky česneku, 1 houska namočená ve vodě, podle potřeby strouhanka, 1 lžička pepře, 1 lžička sladké papriky, 10–15 dkg tvrdého sýra, salám, vaječina, žampiony.

Mleté maso důkladně smícháme s kousky bůčku (slaniny), 2 vejci, nadrobno nasekanou cibulí, prolisovaným česnekem, namočenou houskou a kořením.

Po smíchání rozdělíme na díly a připravíme kusy alobalu. Na alobal položíme připravenou směs a na ni pokládáme podle naší fantazie např. plátky salámu, opražené žampiony nebo kousky tvrdého sýra. Zatočíme v roládu a pečeme 1,5 hodiny.

Toto výborné jídlo je vhodné na studené mísy.

Rošťáci z kotlet

Suroviny:

700–900 g vepřové kotlety (podle počtu porcí), 2 vejce, ½ lžíce soli, pepř, 1–2 lžíce Maggi, 1–2 lžíce Worchesteru, 2 lžíce hořčice, 2 lžíce Solamylu, bílé víno.

Kotletu naklepeme, z ostatních ingrediencí vytvoříme směs, do které přidáme naklepanou kotletu.

Na 24 hodin uložíme do chladu, poté opečeme po obou stranách.

ABILYMPIJSKÝ ZPRAVODAJ
(číslo 4 – srpen 2014).

VYDAVATEL:
Česká abilympijská asociace, o.s.,
Sladkovského 2824,
530 02 Pardubice.

REDAKCE:
Rokycanova 2654,
530 02 Pardubice,
Jaromír Fridrich (šéfredaktor):
fridrich.jaromir@seznam.cz,
Miloš Kajzrlík:
milos.kajzrlik@caacz.cz,
Miloš Pelikán:
bobpelikan@seznam.cz.

KONTAKT:
telefon: 466 304 366.

KOMPLETNÍ ARCHIV
ve formátu pdf na www.caacz.cz.

GRAFIKA A SAZBA:
CAA, o.s., Pardubice.

TISK:
Studio Press, s.r.o. Pardubice.

EVIDENČNÍ ČÍSLO:
MK ČR E 12884.

HOVORKA
Vaše spokojenost je naše budoucnost
AIGOS
merit bau

zaostřeno na ...

Asocio de Esperantistoj-Handikapuloj (AEH),

česky Svaz zdravotně postižených esperantistů, (http://esperanto-aeh.eu) vznikl v roce 1990; sídlí v Pardubicích. Je to organizace svým založením jedinečná – nikde jinde v Evropě totiž podobná neexistuje. Členy jsou lidé s různým zdravotním postižením (handikapuloj = invalidé), kteří znají, učí se nebo se chtějí učit nejrozšířenější umělý mezinárodní jazyk esperanto. Členská základna nyní čítá zhruba 120 členů z České republiky a asi 40 ze zahraničí; kromě Evropy jsou z Afriky, Kanady, Brazílie nebo Japonska. Je součástí světové organizace se sídlem v Rotterdamu, patří mezi více než 40 tzv. odborných svazů (např. radioamatéři, hudebníci, skauti nebo sportovci).

Členové z Pardubic a okolí se scházejí každé pondělí kromě prázdnin, na jaře a na podzim se konají týdenní jazykové semináře jako doplňkové formy písemných zdokonalovacích konverzačních kurzů, různá i celostátní setkání (např. letos v červnu v sídle naší Asociace 18. Esperantský den), společné výlety apod. Každá taková akce přispívá nejen k navazování nových přátelství s dalšími esperantisty se stejným osudem a zájmy kdekoliv na světě, ale také k udržení i zvýšení důvěry ve vlastní schopnosti.

Pro všechny své členy vydává svazový měsíčník Informilo (Informační zpravodaj) se čtvrtletní kulturní přílohou Antaŭen (Vpřed), který vzniká na počítači a kopírce v pardubické redakci v bytovém domě.

Mezinárodní kongresy AEH

Dosud se jich konalo šest. Kongresová jednání 4-6denních sjezdů doplňují přednášky na aktuální témata související s esperantským hnutím i zajímavý doprovodný program pro každého – vycházky, autobusové výlety, kulturní vystoupení apod. Účast se pohybuje mezi 50 až 80 esperantisty.

První kongres byl v červenci 1992 ve Františkových Lázních, mezi 69 zdravotně postiženými esperantisty z osmi zemí byli také vozíčkáři i jinak zdravotně handicapovaní.

Nejpočetněji byl obsazen následující v roce 1994 v Kladně – z 81 účastníků jich bylo 26 z dalších osmi zemí. Další kongresy postupně proběhly v listopadu 1997 ve Skokovech (obec v CHKO Český ráj), v roce 2002 v Janských Lázních a v roce 2007 v Seči. Dějištěm zatím posledního bylo v roce 2012 rekreační středisko Štíří Důl nedaleko Ždírce nad Doubravou. Následující je naplánován na rok 2017.

Co je esperanto?

Tento jednoduchý mezinárodní plánový jazyk vytvořil v roce 1887 polský oční lékař židovského původu Ludvík Lazar Zamenhof. Jeho snadnost spočívá v gramatice bez nepravidelností, bez výjimek apod.: např. podstatná jména končí na –o, množné číslo se pozná podle koncovky –j. Podle odhadů ho k dopisování, vzájemným návštěvám, mezinárodním setkáním atd. používají až dva miliony lidí na celém světě. V esperantu vycházejí knihy, hrají se divadelní hry, můžete v něm sledovat internetové zpravodajství nebo rozhlasové a televizní vysílání…

Od roku 1905 se esperantisté scházejí na světových kongresech, které jsou pokaždé v jiné zemi. Příští rok je rokem jubilejního 100. kongresu v severofrancouzském městě Lille, kam se samozřejmě chystají také členové AEH. **(mk)**

Pardubičtí členové AEH loni navštívili Herzberg, město s řadou dlouholetých esperantských aktivit. ***Snímek:*** *archiv AEH*

Účastníci dosud posledního kongresového setkání ve Štířím Dole. ***Snímek:*** *archiv AEH*

Symbolem esperanta je zelená (barva naděje) hvězda s pěti cípy, které podle tradice představují pět světadílů. Nemůže proto chybět ani na hrobu jeho zakladatele na židovském hřbitově ve Varšavě.

OP

P.P.
50403 / 2003
530 02 Pardubice 2

Odborný průvodce intimnostmi partnerského života

Koncem uplynulého roku dostali především pracovníci specializovaných poraden pro osoby se zdravotním postižením i jiných sociálních služeb potřebnou pomůcku.

Svaz tělesně postižených v České republice (STP) totiž vydal jako součást stejnojmenného projektu odborně zaměřenou 99stránkovou publikaci s názvem *Partnerský a sexuální život osob se zdravotním postižením*.

Kniha nejprve z obecného pohledu pojednává o lidské sexualitě, významu partnerských vztahů i o problémech, které většinou přináší život bez partnera. Vzhledem k cílové skupině osob vše ale rozvádí právě s přihlédnutím k jednotlivým typům zdravotního postižení.

V dalších částech uvádí např. některá východiska pro podporu sexuálního a partnerského života těchto osob ve vztahu k sociální práci nebo možnosti pomoci a podpory v rámci odborného sociálního poradenství. Poslední část se věnuje možnostem dalšího vzdělávání pracovníků v sociálních službách vč. přehledu dostupných akreditovaných kurzů.

Je třeba ale upozornit, že autor sice věnoval při přípravě knihy maximální pozornost aktuálnosti otištěných informací, přesto nemůže zaručit jejich naprostou správnost. Ale i tak ji lze charakterizovat jako výborného pomocníka, který dosud jak odborné, tak laické veřejnosti chyběl.

Tištěná publikace je k dispozici na všech poradnách pro osoby se zdravotním postižením, které poskytují odborné sociální poradenství; dotisk se nepředpokládá. Elektronická pdf verze je dostupná na webu www.svaztp.cz/vvzpo/1371.

Knihu *Partnerský a sexuální život osob se zdravotním postižením* napsal Tomáš Drábek, sociální pracovník pražské poradny pro osoby se zdravotním postižením a seniory STP. Je také autorem vysokoškolských prací a článků, které se týkají dané problematiky. **(mk)**

Zdravotně postižení cestovatelé nejvíce věří zkušenostem osob se stejným osudem

„Cestování je pro vozíčkáře rok od roku dostupnější, ale většina poskytovatelů služeb uvádí neúplné či nedostačující informace. Jistě v tom není zlý úmysl, prostě se nedokáží vžít do kůže člověka na vozíku a neumí si jeho potřeby představit. Proto jsme se rozhodli vybudovat Disway jako místo, kde vozíčkáři mohou sdílet zkušenosti a doporučení s ostatními cestovateli. Nejlepší informace o přístupnosti získá vozíčkář od samotných vozíčkářů. Věříme, že náš projekt pomůže handicapovaným skutečně pohodlně cestovat a ušetří je nemilých překvapení. Zároveň věříme, že se najde dostatek partnerů, kteří podpoří jeho vývoj a provoz.“ Tak popsal důvody vzniku unikátního projektu jeho zakladatel, vozíčkář Jiří Maule. A v čem tedy spočívá jedinečnost aktivity?

Projekt Disway (http://disway.org), který funguje na principu sociální sítě, neexistuje dlouho. Díky němu získají vozíčkáři spolu s nevidomými či neslyšícími informaci, která je při plánování jejich tuzemských i zahraničních výletů, dovolených apod. zajímá ze všech nejvíce: přístupnost památek, přírodních krás, restaurací, hotelů apod. zařízení v turistických lokalitách. Tento nevšední nápad, který dosud nenašel ve světě svého následovníka, dále rozvíjí tým složený z vozíčkářů i kolegů s tělesným a duševním omezením i neslyšícího.

Tato mapka s body umožňuje přímé zjištění informací o přístupnosti vybraného místa – viz „bublina“.

Kladně se o projektu vyjadřuje také mladá vozíčkářka Marie Harcubová, mimochodem jeho ambasadorka: „Informace o bezbariérovosti jsou pro cestovatele-vozíčkáře velice důležité. Spolu s mojí maminkou jsme navštívily s vozíkem 25 zemí na čtyřech kontinentech, od USA přes Brazílii, Jihoafrickou republiku, Indii až po Thajsko. Jsem ráda, že mohu být součástí projektu a pomoci tak ostatním cestovatelům prožít méně stresující dovolenou.“

Projekt je stále ve stadiu rozjezdu. Pozornost se zatím soustřeďuje hlavně na aktivní vyhledávání dostatečného počtu zajímavých a dobře přístupných míst v jednotlivých zemích, z nichž by měla následně vzniknout ucelená řada průvodců. Kromě samotných cestovatelů se jako nejvhodnější poskytovatelé potřebných podkladů a údajů samozřejmě jeví informační centra v jednotlivých destinacích, příp. i spolky osob se zdravotním handicapem.

Reakcí na příznivé hodnocení uživatelů je připravované spuštění upravené verze aplikace, která rozšíří portál o další funkce jako např. řešení blogů. Ale v hlavách členů tvůrčího týmu už jsou myšlenky na další vylepšení: možnost sdílení akcí, systém pro plánování výletů, hledání přátel či asistentů pro vybraný výlet nebo dovolenou atd.

Řadu zajímavých informací se o projektu Disway dozvěděli také účastníci velice oblíbené březnové konference INSPO. Jeho autoři byli i úspěšní v soutěži Nápad roku 2014, která motivuje studenty i širokou veřejnost k podnikání a nejúspěšnější finančně podporuje – jejich inovativní projekt obsadil ve finále sedmou příčku. Tým Disway mezitím už prvního partnera našel a jedná s dalšími potenciálními, které také tato aktivita velmi zaujala.

Motto projektu zní *Cestování bez omezení i pro handicapované*. Zatím vše vypadá tak, že jeho mladí tvůrci přišli opravdu s nadmíru dobrým nápadem. **(mk)**

Partneři:

K2P · Dopravní podnik města Pardubic a. s. · Just · Stannah · FOXCONN CZ · SKUPINA ČEZ